INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt:	MO-ME-N-T MOderní MEtody s Novými Technologiemi
Reg.č.:	CZ.1.07/1.5.00/34.0903
Operační program:	Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Škola:	Hotelová škola, Vyšší odborná škola hotelnictví a turismu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Poděbrady
Tematický okruh:	Filozofie renesance a humanismu
Jméno autora:	Mgr. Marek Feller
Datum:	12. 11. 2013
Ročník: (Cíl. skupina):	4.
Anotace:	V úvodu prezentace jsou nastíněny příčiny obratu k novověku, doprovázené myšlenkami zásadních osobností jednotlivých událostí a období. Kromě známých vědců a vynálezců například M. Luthera, N. Machiavelliho či Thomas Hobbese.

Filozofie renesance

- **krize feudalismu**
- **obrat od středověku k novověku**
- příčiny:

1) **vynálezy a objevy**

- kompas, střelný prach, knihtisk

- Kolumbus, Vasco da Gama, Magalhaes

2) nové **vědění o přírodě**

- Koperník (heliocentrisus), Kepler, Bruno, Galilei

3) **humanismus** a renesance

- italský humanismus (14.st.), Petrarca (záležitost učenců)

- „rinascimento“(znovuzrození) – všechny oblasti života

4) **reformace**

- snaha o reformu církve (Luther, Kalvín, Zwingli)

Martin Luther (1483 – 1546)

- zavrhuje nárok církve být jediným prostředníkem k Bohu
- kritizuje „odpustky“
- „neviditelná církev“ těch kdo jsou v milosti Boha
- odkazuje jedince na sebe sama (osvobození)
- evangelické učení (vykoupení skrze víru ve slovo Boží zachycené v evangeliích)
- teologie a filozofie nelze mísit (rozum je „děvka ďáblova“)

„…ten domýšlivý, šibalský pohan svými nepravdivými slovy svedl a zmátl tolik nejlepších křesťanů…“ (o Aristotelovi)

5) **sociální** a **politické** změny:

- moc rytířstva překonána
- vzestup měst a měšťanstva
- raně kapitalistická výroba a obchod (kolonie)
- selská povstání
- rostoucí národní povědomí evropských států

Niccolo Machiavelli (1469 – 1527)

- dílo: Vladař
- úsilí o sjednocení Itálie, stát musí být silný
- k sebezachování státu nutné i nemorální prostředky

„Lidem je nutno buď lichotit, anebo je zničit. Neboť za malé bezpráví se budou moci pomstít.“ (bezohlednost, cynismus)

Hugo Grotius

- Holanďan (sjednocený národní stát)
- zároveň teolog (právo odvozuje z Boží vůle)
- „přirozené právo“ (z přirozenosti, kterou chtěl Bůh)
- zavazuje člověka i státy (je nad státem)
- zakladatel mezinárodního práva

Thomas More (1478 – 1535)

- dílo: Utopie
- socialistické uspořádání X tehdejší společnosti a státu
- konec vykořisťování, společná výroba a vlastnictví, zaopatření ve stáří, přístup ke vzdělání X spiknutí bohatců

Thomas Hobbes (1588 – 1679)

- období revolučních převratů
- touha po neotřesitelné autoritě státu
- absolutní moc, účelnost
- opírá se o zkušenost
- odstraňuje poslední teologické ohledy (mravnost je získána až ve společnosti, ne vrozena)
- náboženství je víra uznaná státem
- vidí člověka jako egoistu
- přírodní stav „všichni proti všem“
- společenská smlouva o nadřazenosti státu (umožňuje mír)

Giordano Bruno (1548 – 1600)

- bývalý dominikán (opustil řád)
- láska k přírodě, zájem o vědecké objevy
- nenalézal stálý klid a podporu svých názorů
- po sedmiletém vězení upálen r. 1600

- svět je ovládán jediným principem = Bůh
- myšlenka dynamické jednoty a věčnosti světa (změně podléhají jen jednotlivé věci)
- panteismus = Bůh je ve světě (všude), ne nad světem
- ztotožnění Boha a přírody (pohanský názor)
- neslučitelné s křesťanstvím